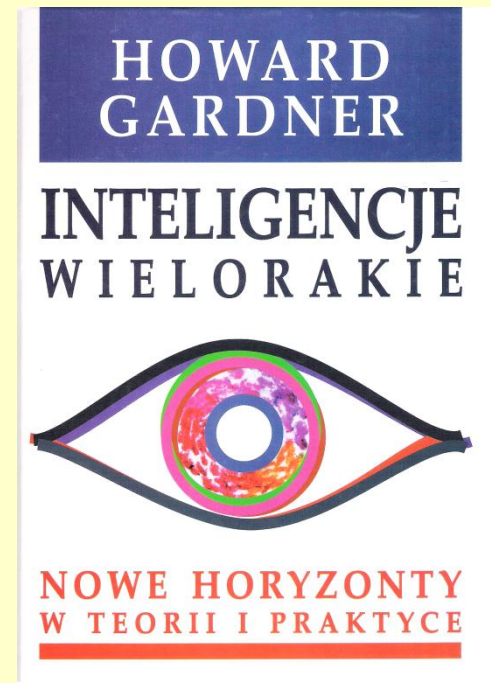

dr Aldona Kopik

INTELIGENCJE WIELORAKIE
W EDUKACJI

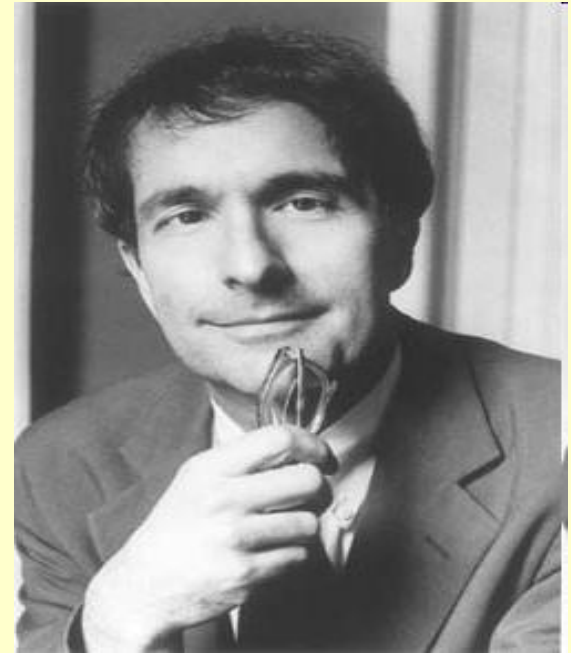
TEORIA INTELIGENCJI WIELORAKICH

TWÓRCA
teorii inteligencji wielorakich

HOWARD GARDNER

UR. W 1943 R. W SCRANTON,
PENSYLVANIA, USA

AMERYKAŃSKI PSYCHOLOG I NEUROLOG,
PROFESOR UNIWERSYTETU HARVARDA I UNIWERSYTETU
BOSTOŃSKIEGO,
DOKTOR HONORIS CAUSA
PONAD 20 SZKÓŁ WYŻSZYCH I UNIWERSYTETÓW

TEORIA INTELIGENCJI WIELORAKICH

TEORII INTELIGENCJI WIELORAKICH ODBIEGA OD
TRADYCYJNEGO UJĘCIA INTELIGENCJI.

INTELIGENCJA W UJĘCIU H. GARDNERA TO POTENCJAŁ
BIOPSYCHOLOGICZNY SŁUŻĄCY PRZETWARZANIU
SPECYFICZNYCH FORM INFORMACJI W OKREŚLONY
SPOSÓB.

ZDOLNOŚCI INTELEKTUALNE SĄ NIEROZERWALNIE
ZWIĄZANE Z KONTEKSTEM, W KTÓRYM ŻYJEMY
ORAZ LUDZKIMI I PODMIOTOWYMI ZASOBAMI, KTÓRE
MAMY DO DYSPOZYCJI.

KLASYCZNE KONCEPCJE INTELIGENCJI

orientacja psychometryczna

- **STRUKTURALNE**
- **BIOLOGICZNE**
- **POZNAWCZE**

We wszystkich wymienionych podejściach
mierzy się inteligencję człowieka za pomocą
standaryzowanych testów w celu określenia
różnic indywidualnych między ludźmi

Pomiar IQ

INNE KONCEPCJE INTELIGENCJI

orientacja poza psychometryczna

- **INTELIGENCJA SPOŁECZNA**
- **INTELIGENCJA EMOCJONALNA**
- **INTELIGENCJA PRAKTYCZNA**
- **INTELIGENCJE WIELORAKIE**

GŁÓWNE ZAŁOŻENIA TEORII INTELIGENCJI WIELORAKICH

- **Każda osoba posiada wszystkie typy inteligencji.**
- **Są one w różnym stopniu rozwinięte.**
- **Wszystkie inteligencje współpracują ze sobą i tworzą profil inteligencji.**
- **Profil ten jest dynamiczny –zmienia się w trakcie rozwoju osoby.**
- **Poznanie profilu pozwala odkryć wachlarz ludzkich możliwości.**

RÓWNOPRAWNE INTELIGENCJE

- JĘZYKOWA
- MATEMATYCZNO – LOGICZNA
- RUCHOWA
- WIZUALNO – PRZESTRZENNA
- NATURALISTYCZNA
- MUZYCZNA
- INTERPERSONALNA
- INTRAPERSONALNA

INTELIGENCJA JĘZYKOWA

Charakterystyczne jest zainteresowanie światem słowa mówionego i pisanego, umiejętność wypowiadania się, wrażliwość na rymy, znaczenie słów oraz dźwięki.

INTELIGENCJA MATEMATYCZNO – LOGICZNA

Charakterystyczne jest
zainteresowanie światem symboli
liczbowych, operacji
matematycznych, myślenie logiczne
i kreatywne rozwiązywanie
problemów

INTELIGENCJA RUCHOWA

Charakterystyczna jest zdolność wykorzystywania własnego ciała, ukierunkowanego ruchu, posługiwania się przedmiotami.

INTELIGENCJA WIZUALNO-PRZESTRZENNA

Charakterystyczna jest zdolność
do tworzenia w umyśle obrazów,
wrażliwość wzrokowa,
wizualizacja i orientacja
przestrzenna

INTELIGENCJA MUZYCZNA

Charakterystyczna jest łatwość odbioru i tworzenia muzyki, zdolności słuchowe, wrażliwość na dźwięki, rytmy, rymy i kompozycje.

Świat jest rozumiany poprzez rytm i melodię.

INTELIGENCJA PRZYRODNICZA

**Charakterystyczna jest wrażliwość na
otoczenie, środowisko naturalne,
umiejętność rozpoznawania
i kategoryzowania świata fauny i flory
oraz innych obiektów, nie tylko
przyrodniczych**

INTELIGENCJA INTERPERSONALNA

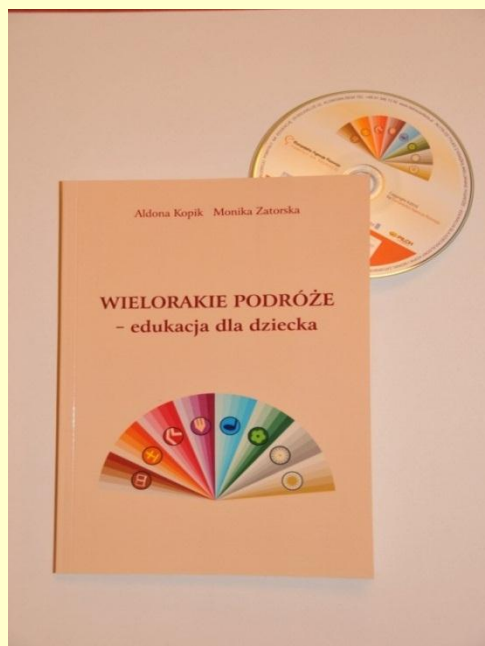
to zdolność rozumienia innych
ludzi, współodczuwania,
negocjowania
i wypracowywania kompromisów
oraz patrzenia na świat oczyma
innej osoby

INTELIGENCJA INTRAPERSONALNA

to zdolność rozumienia samego siebie, własnych uczuć, patrzenia na świat ze swojego punktu widzenia, umiejętność kierowania własnym postępowaniem

DIAGNOZA MOŻLIWOŚCI

WIELOINTELIGENTNA EDUKACJA DLA DZIECKA

**Autorska koncepcja
A. KOPIK, M. ZATORSKA**

PIĘĆ FILARÓW KONCEPCJI

I. TEORIA INTELIGENCJI WIELORAKICH

II. DIAGNOZA

III. INDYWIDUALIZACJA

IV. INSPIRUJĄCE ŚRODOWISKO EDUKACYJNE

V. DIALOG ŚRODOWISK

I FILAR

TEORIA INTELIGENCJI WIELORAKICH

***Każda teoria może pozwolić dotrzeć nam
do jakiegoś zakątka rzeczywistości społecznej
lub spojrzeć na dany zakątek z innej perspektywy.***

Zbyszko Melosik

INTELIGENCJA JĘZYKOWA

Dzieci z przewagą tej inteligencji:

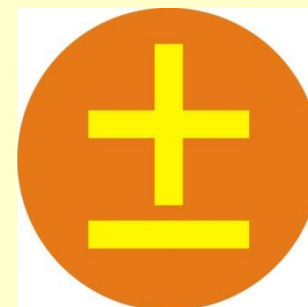
- ▶ Myślą „słowami” i lubią czytać
- ▶ Tworzą opowiadania, barwne historie
- ▶ Uczą się słuchając, czytając, dyskutując
- ▶ Używają bogatego słownictwa
- ▶ Szybko uczą się języków obcych

INTELIGENCJA MATEMATYCZNO-LOGICZNA

Dzieci z przewagą tej inteligencji:

- ▶ Mają uzdolnienia matematyczne
- ▶ Lubią porządek i precyzyjne instrukcje
- ▶ Są konkretne i dociekliwe
- ▶ Badają i zbierają informacje
- ▶ Lubią gry, łamigłówki i zagadki
- ▶ Potrafią rozwiązywać problemy
- ▶ Umiejętnie szeregują, klasyfikują i wnioskują

INTELIGENCJA RUCHOWA

Dzieci z przewagą tej inteligencji:

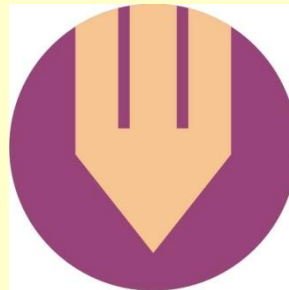
- ▶ Wykorzystują ruch w sposób celowy
- ▶ Mają wyczucie czasu i przestrzeni
- ▶ Są uzdolnione manualnie
- ▶ Mają dobrą koordynację ruchową
- ▶ Lubią wycieczki i zajęcia w terenie

INTELIGENCJA WIZUALNO – PRZESTRZENNA

Dzieci z przewagą tej inteligencji:

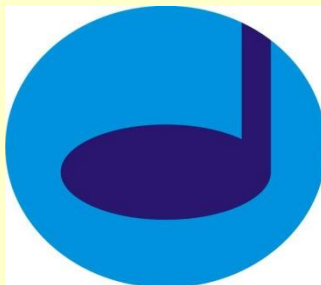
- ▶ Są twórcze i pomysłowe
- ▶ Doskonale orientują się w przestrzeni
- ▶ Wiernie odtwarzają w pamięci obrazy
- ▶ Dużo rysują oraz dobrze konstruuja
- ▶ Czytają mapy, tabele i diagramy
- ▶ Mają bogatą wyobraźnię

INTELIGENCJA MUZYCZNA

Dzieci z przewagą tej inteligencji:

- ▶ Rozumieją świat poprzez rytm i melodię
- ▶ Potrafią aktywnie słuchać
- ▶ Łączą muzykę z emocjami
- ▶ Są wrażliwe na odbiór dźwięków
- ▶ Mają poczucie rytmu, lubią śpiewać
- ▶ Zmieniają w muzykę wszystko, co robią

INTELIGENCJA PRZYRODNICZA

Dzieci z przewagą tej inteligencji:

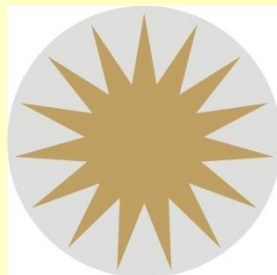
- ▶ Rozumieją świat roślin i zwierząt
- ▶ Rozpoznają i kategoryzują obiekty przyrody
- ▶ Dostrzegają wzorce w naturze
- ▶ Lubią przebywać na świeżym powietrzu
- ▶ Kochają przyrodę, pasjonują się ekologią
- ▶ Klasyfikują przedmioty w hierarchie

INTELIGENCJA INTERPERSONALNA

Dzieci z przewagą tej inteligencji:

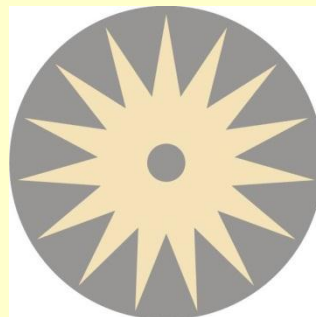
- ▶ Lubią i potrafią pracować w grupie
- ▶ Łatwo nawiązują kontakty z ludźmi
- ▶ Mają zdolności przywódcze
- ▶ Są komunikatywne
- ▶ Są asertywne przy konfrontacji

INTELIGENCJA INTRAPERSONALNA

Dzieci z przewagą tej inteligencji:

- ▶ Lubią pracować samodzielnie
- ▶ Znają własne mocne strony
- ▶ Budują wewnętrzną motywację
- ▶ Poszukują odpowiedzi na trudne pytania

PROFIL INTELIGENCJI WACHLARZ MOŻLIWOŚCI

**INTELIGENCJE WZAJEMNIE TWORZĄ
NIEPOWTARZALNY INDYWIDUALNY
PROFIL INTELIGENCJI**

FILAR II

DIAGNOZA

***Zawsze mamy do czynienia
zarówno z możliwościami,
jak i z ryzykiem ich zmarnowania.***

Robert Fisher

AUTODIAGNOZA – osoba dorosła

Europejska Agencja Rozwoju
POMYSŁY NA EDUKACJĘ

„Wielorakie podróże - edukacja dla dziecka”
Aldona Kopik i Monika Zatorska

Jedyna taka pozycja na rynku, ujmująca w sposób **całościowy** modelowe zmiany w edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej.Filarami koncepcji *Wielointeligentnej edukacji dla dziecka* Aldony Kopik i Moniki Zatorskiej są:

- Teoria inteligencji wielorakich Howarda Gardniera,
- Indywidualizacja procesu nauczania-uczenia się,
- Szeroko rozumiana diagnoza i rozpoznawanie możliwości dziecka,
- Dialog wszystkich podmiotów procesu edukacyjnego,
- Krainy Zabaw - inspirujące środowisko edukacyjne, w którym dziecko odkrywa świat, poznaje i zaczyna rozumieć własne uczenie się.

Wachlarz własnych możliwości
[Wypełnij >](#)
Arkusze obserwacji dziecka
[Pobierz >](#)
Arkusze do oceny rozwoju społeczno-emocjonalnego dziecka sześciolatniego
[Pobierz >](#)
Podstawowe badanie mowy
[Pobierz >](#)

Partnerzy:

Copyright ©2010 by Europejska Agencja Rozwoju

Realizacja: Maximum Interactive

DIAGNOZA PROFILU INTELIGENCJI DZIECKA

**Arkusze obserwacji dziecka
dla nauczycieli i rodziców**

DIAGNOZA

CZYLI

**CHARAKTERYSTYKA DZIECKA NA JEGO
INDYWIDUALNEJ DRODZE ROZWOJU**

*Na podstawie obserwacji dziecka określa się
jego profil inteligencji*

FILAR III

INDYWIDUALIZACJA

Mówiąc o indywidualizacji mamy przede wszystkim na myśli indywidualne podejście do dziecka, które nie może się nudzić, musi doświadczać i rozwijać się w warunkach zapewniających wielointeligentne poznawanie świata. Takie funkcjonowanie dziecka wspomaga efektywność procesu edukacyjnego.

FILAR IV

INSPIRUJĄCE ŚRODOWISKO

Bez kreatywności nie byłoby świata.

Howard Gardner

FILAR IV

KRAINY ZABAW

miejsca zabawy i pracy, pozwalające na
odkrywanie własnych możliwości,
rozwijanie pasji, talentów i zainteresowań.

Kraina Ruchu Twórczego,

Kraina Wiedzy,

Kraina Wyobraźni.

FILAR V

DIALOG ŚRODOWISK

*Dialog zaczyna się od tego:
być może ja nie całkiem mam rację,
być może ty masz trochę racji.*

ks. Józef Tischner

DIALOG PODMIOTÓW

DIALOG WSZYSTKICH PODMIOTÓW PROCESU EDUKACYJNEGO

- **DZIECI**
- **RODZICE**
- **NAUCZYCIELE**
- **WAŻNE OSOBY DLA DZIECI**
- **ŚRODOWISKO LOKALNE**

**Inteligencje wielorakie
wydają się pod wieloma względami
szczególnym darem dzieciństwa.**

Howard Gardner

LITERATURA

- ARMSTRONG T., 2009, 7 rodzajów inteligencji, Warszawa.
- FOX J., 2008, Odkryj silne strony Twojego dziecka, Warszawa.
- GARDNER H., 2009, Inteligencje wielorakie. Nowe horyzonty w teorii i praktyce, Warszawa.
- GARDNER H., 2009, Pięć umysłów przyszłości, Warszawa.
- KOPIK A., ZATORSKA M., 2009, Każde dziecko jest zdolne, Kielce.
- KOPIK A., ZATORSKA M., 2010, Wielorakie podróże – edukacja dla dziecka, Kielce.
- MARKOVA D., POWELL A., 2006, Twoje dziecko jest inteligentne, Warszawa.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ !

aldona.kopik@interia.eu